

UBND TỈNH HƯNG YÊN
BCĐ PC TỘI PHẠM, TỆ NẠN XÃ HỘI
VÀ XÂY DỰNG PHONG TRÀO TOÀN
DÂN BẢO VỆ AN NINH TỔ QUỐC

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hưng Yên, ngày 07 tháng 11 năm 2023

Số: /BCĐ-YT

V/v triển khai Tháng Hành động quốc gia
phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

Kính gửi:

- Các sở, ngành, đoàn thể thành viên Ban chỉ đạo tuyến tỉnh;
- BCĐ Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc các huyện/thành phố/thị xã.

Thực hiện Công văn số 6875/BYT-UBQG50 ngày 26/10/2023 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm về việc Triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 với chủ đề Tháng Hành động là “**Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!**”;

Thực hiện Công văn số 6875/BYT-UBQG50 ngày 26/10/2023 của Bộ Y tế về việc triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc tỉnh (*Ban Chỉ đạo tỉnh*) triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 từ ngày 10/11 đến ngày 10/12/2023 (*có kế hoạch kèm theo*); đề nghị các sở, ngành, đoàn thể thành viên BCĐ tỉnh và BCĐ phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc các huyện, thành phố, thị xã triển khai một số nội dung sau:

- Xây dựng kế hoạch, chỉ đạo tổ chức thực hiện và giám sát các hoạt động của Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 phù hợp với tình hình, đặc điểm của từng địa phương, đơn vị.

- Tổng hợp, báo cáo kết quả triển khai thực hiện Tháng Hành động về Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo tỉnh – Sở Y tế (qua Bệnh viện Bệnh nhiệt đới tỉnh Hưng Yên; đường Phạm Bạch Hổ, phường Lam Sơn, TP Hưng Yên; email: bvbnhdhy@gmail.com) **trước ngày 15/12/2023** để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh và Bộ Y tế theo quy định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Y tế (để BC);
- UBND tỉnh (để BC);
- Trưởng Ban Chỉ đạo (để BC);
- Các Phó trưởng BCĐ;
- UBND các huyện, thành phố, thị xã;
- Bệnh viện Bệnh nhiệt đới; TTYT các huyện/thành phố;
- Lưu: VT, BCĐ.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**GIÁM ĐỐC SỞ Y TẾ
Nguyễn Thị Anh**

KẾ HOẠCH

Tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 (Từ ngày 10/11-10/12/2023)

(Kèm theo Công văn số /BCĐ-YT ngày / 11/ 2023 của Ban Chỉ đạo tỉnh)

Thực hiện Công văn số 6875/BYT-UBQG50 ngày 26/10/2023 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm về việc Triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc tỉnh xây dựng Kế hoạch tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 như là một trong các hoạt động trọng tâm trong phòng, chống HIV/AIDS ở tất cả các cấp các ngành ở địa phương cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

Đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS để giảm số người mới nhiễm HIV và tử vong liên quan đến AIDS, chấm dứt dịch AIDS tại Việt Nam vào năm 2030, giảm tối đa tác động của HIV/AIDS đến sự phát triển kinh tế - xã hội, trong đó:

1. Huy động sự tham gia của các nhà lãnh đạo, nhà hoạch định chính sách, người cung cấp dịch vụ và toàn thể cộng đồng cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

2. Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao.

3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và người bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

4. Tiếp tục mở rộng độ bao phủ các dịch vụ và nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị

các bệnh đồng nhiễm như viêm gan vi rút, lao, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đến mọi người dân.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

- 1. Chủ đề:** Chủ đề Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, Việt Nam chọn chủ đề **“Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”**.

Giải thích chủ đề Tháng hành động (Phụ lục 1 kèm theo)

- 2. Khẩu hiệu của Tháng hành động** (Phụ lục 2 kèm theo).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo:

Ban Chỉ đạo tỉnh đề nghị các sở, ngành, đoàn thể tỉnh; Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc các huyện, thành phố, thị xã ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc triển khai các hoạt động trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 phù hợp với điều kiện và chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị, địa phương.

2. Tổ chức các hội nghị, hội thảo

Tùy từng điều kiện cụ thể, các đơn vị, địa phương tổ chức hội nghị, hội thảo với số người tham gia và hình thức tổ chức phù hợp. Các hội nghị, hội thảo tập trung phổ biến về các nội dung:

- Tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam: Dịch tập trung trong các nhóm quần thể nguy cơ cao, cảnh báo nguy cơ gia tăng lây nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM), đặc biệt nhóm MSM tuổi vị thành niên. Bên cạnh đó, các địa bàn ở khu vực miền núi phía bắc tiềm ẩn nguy cơ lây nhiễm HIV do hạn chế nguồn lực đầu tư các hoạt động can thiệp giảm tác hại trong những năm qua và bắt đầu xuất hiện các ca nhiễm mới HIV trong nhóm nghiện ma túy trẻ sinh từ năm 1990 đến 2005. Hưng Yên là tỉnh có nhiều khu công nghiệp do đó rất công nhân di biến động từ nơi khác đến làm việc trên các khu công nghiệp, thêm vào đó Hưng yên cũng giáp ranh với các tỉnh khá phức tạp về tình hình HIV/AIDS cũng như có trục giao thông chính liên kết với các tỉnh Hà Nội, Hải Dương, Hải Phòng, Quảng Ninh... Do đó, tình hình lây nhiễm HIV vẫn còn diễn biến phức tạp, có nhiều yếu tố nguy cơ bùng phát dịch nhất là trong nhóm thanh niên trẻ và nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM)...

- Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định mới liên quan đến phòng chống HIV/AIDS, trong đó có:

+ Tiếp tục phổ biến Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS); Kế hoạch số 138/KH-UBND ngày 05/11/2020 về việc thực hiện Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 tỉnh Hưng Yên.

+ Quyết định số 24/2023/QĐ-TTg ngày 22/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp.

+ Các Thông tư của Bộ Y tế: số 04/2023/TT-BYT ngày 28/02/2023 quy định hình thức, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính và tiếp cận thông tin người nhiễm HIV; số 05/2023/TT-BYT ngày 10/3/2023 quy định chế độ báo cáo định kỳ hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; số 07/2023/TT-BYT ngày 04/4/2023 hướng dẫn quy trình, phương pháp giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và giám sát các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

- Tư vấn và xét nghiệm HIV: Quảng bá các mô hình tư vấn, xét nghiệm HIV: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng, tự xét nghiệm HIV và xét nghiệm nhiễm mới HIV, xét nghiệm cho bạn tình, bạn chích của người nhiễm HIV. Chiến lược xét nghiệm dựa vào mạng lưới người có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cao. Tuyên truyền vai trò, lợi ích của xét nghiệm HIV và vai trò của các tổ chức cộng đồng về hoạt động tìm các ca nhiễm HIV tại cộng đồng.

- Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone: Lợi ích của điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone; Duy trì, mở rộng và nâng cao chất lượng điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone.

- Điều trị dự phòng trước phơi nhiễm bằng thuốc kháng HIV (PrEP): Lợi ích sự cần thiết, cách tham gia cũng như tuân thủ điều trị. Triển khai các mô hình điều trị PrEP tại các phòng khám cố định, lưu động và Tele PrEP.

- Điều trị HIV/AIDS: Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị, “Không phát hiện bằng Không lây truyền”, điều trị là dự phòng; Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Đồng nhiễm lao, viêm gan C; Điều trị dự phòng lao tiềm ẩn cho người nhiễm HIV; Điều trị các bệnh không lây nhiễm ở người nhiễm HIV do Quỹ Bảo hiểm y tế chi trả tại các cơ sở y tế.

- Thông tin, truyền thông về các thành tựu trong công tác phòng, chống HIV/AIDS, tấm gương thầy thuốc, cơ sở y tế, cá nhân, tổ chức cộng đồng điển hình trong công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt, hội thảo với người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV để truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích điều trị sớm HIV/AIDS; điều trị dự phòng trước phơi nhiễm HIV (PrEP); lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV, vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

- Tổ chức các sự kiện K=K (không phát hiện = không lây truyền) tại địa phương.

- Tổ chức các hội thảo chuyên đề chia sẻ kinh nghiệm, các mô hình có hiệu quả như: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng do nhân viên cộng đồng thực hiện; mô hình trong dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS và chống kỳ thị phân biệt đối xử, do các tổ chức cộng đồng thực hiện để thấy rõ vai trò của các tổ chức cộng đồng trong hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; các gương điển hình mà người nhiễm HIV hoặc người có hành vi nguy cơ cao đã tham gia hoặc vươn lên làm chủ, tạo công ăn việc làm, tạo thu nhập và giúp nhau trong cuộc sống.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

a) Xây dựng kế hoạch Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

- Giao Sở Y tế tham mưu ban hành Kế hoạch triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS năm 2023 trước ngày mở đầu Tháng hành động (ngày 10/11/2023).

b) Tổ chức điều hành hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12

- Tổ chức điều hành hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12 năm 2023 tổ chức tập trung tại tuyến tỉnh. Các cuộc điều hành quần chúng nên được tổ chức vào thời điểm thuận lợi cho việc huy động cộng đồng, đoàn viên thanh niên tham gia. Ngoài ra có thể tổ chức các sự kiện, tặng quà cho người nhiễm và bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS,...

- Ban Chỉ đạo tỉnh khuyến khích các huyện, thành phố, thị xã chỉ đạo các địa phương, đơn vị tổ chức các sự kiện thích hợp tại các huyện/thành phố/thị xã; xã/phường/thị trấn, trường học, khu công nghiệp và cộng đồng dân cư để huy động sự tham gia của toàn thể cộng đồng người dân.

c) Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12

Truyền thông đại chúng

- Tổ chức sản xuất và phổ biến các tin, bài, chương trình, chuyên đề, chuyên mục, phóng sự về phòng, chống HIV/AIDS ... trên hệ thống phát thanh truyền hình từ tỉnh đến các xã/phường/thị trấn.

- Tăng cường đăng tải tin, bài viết... trên các báo in, báo điện tử của địa phương.

- Sử dụng trang thông tin điện tử của hệ thống ngành y tế và các cơ quan đơn vị như là một kênh thông tin chính thức cung cấp tin tức, kiến thức và tài liệu phục vụ cho hoạt động phòng chống HIV/AIDS.

Truyền thông qua mạng xã hội:

- Truyền thông trực tuyến qua mạng xã hội: Tăng cường truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên hệ thống mạng xã hội như (Facebook, Zalo, TikTok, Youtube, Viber, Lotus,...); tin nhắn điện thoại; các loại hình truyền thông trên nền tảng Internet; thông qua các thông điệp hiệu quả cao như: Infographic, videoclip, audioclip.

- Tăng cường kết nối các trang mạng xã hội của địa phương với các trang mạng xã hội của Cục Phòng, chống HIV/AIDS như: Fanpage Phòng, chống HIV/AIDS Việt Nam...

Truyền thông trực tiếp và truyền thông nhân sự kiện

- Tổ chức truyền thông cá nhân và truyền thông nhóm về HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng. Lấy lực lượng y tế xã và thôn làm nòng cốt, giao nhiệm vụ và định kỳ kiểm tra, giám sát kết quả và hiệu quả các hoạt động truyền thông.

- Lòng ghép và đẩy mạnh truyền thông, tư vấn qua cơ sở cung cấp dịch vụ y tế nhất là các cơ sở cung cấp dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS.

Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên, cán bộ truyền thông viết về HIV/AIDS

- Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng và cung cấp thông tin thông qua tổ chức gặp mặt báo chí/hộp báo, giao ban, tập huấn, tổ chức đi thực địa hoặc gửi thông tin trực tiếp tới các phóng viên.

- Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác truyền thông y tế tại địa phương (chú ý tuyến xã và thôn).

- Tập huấn truyền thông, cung cấp thông tin cho người phát ngôn và lãnh đạo đơn vị, cán bộ truyền thông các cấp, lưu ý cán bộ truyền thông trong các cơ sở khám chữa bệnh.

Sản xuất và nhân bản tài liệu truyền thông

- Sản xuất nhân bản các tài liệu truyền thông dưới các hình thức thích hợp chuyển cho các cơ sở cung cấp dịch vụ, các tuyến truyền viên, cộng tác viên truyền thông phòng, chống HIV/AIDS để phân phối cho các đối tượng đích.

- Xây dựng và phổ biến các thông điệp phòng, chống HIV/AIDS qua các phương tiện và tài liệu truyền thông khác: Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn tại các địa điểm công cộng có đông người qua lại như các trục đường giao thông chính, các bến xe, công viên; cửa ngõ thành phố, xã phường, thôn và cổng các cơ quan, đơn vị, trường học, bệnh viện; Phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS khác như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc tỉnh

- Xây dựng, ban hành Kế hoạch tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 của tỉnh.

- Phân công và chỉ đạo các thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh trực tiếp chỉ đạo, kiểm tra, giám sát các địa phương, đơn vị trong việc chuẩn bị và tổ chức thực hiện Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS 2023.

2. Sở Y tế

- Tham mưu cho Ban Chỉ đạo tỉnh ban hành văn bản chỉ đạo về việc triển khai các hoạt động Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023;

- Giao và chỉ đạo Bệnh viện Bệnh nhiệt đới tỉnh là đơn vị thường trực, tham mưu cho lãnh đạo Sở Y tế triển khai các hoạt động trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

3. Các sở, ngành, đoàn thể thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh

- Ban hành các văn bản chỉ đạo các đơn vị trong hệ thống tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

- Tăng cường tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS tại đơn vị.

4. Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc các huyện, thành phố, thị xã

- Xây dựng kế hoạch triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 của huyện, thành phố, thị xã và gửi về Sở Y tế (qua Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới tỉnh) trước ngày 15/11/2023.

- Chỉ đạo các đơn vị, xã/phường/thị trấn tổ chức chiến dịch truyền thông và các hoạt động khác trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp báo cáo các hoạt động thực hiện trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của địa phương và gửi về Sở Y tế qua Bệnh viện Bệnh nhiệt đới tỉnh trước ngày 15/12/2023 (*có mẫu báo cáo kèm theo*).

Trên đây là Kế hoạch tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, đề nghị các sở, ngành, đoàn thể tỉnh thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh. Ban Chỉ đạo các huyện, thành phố, thị xã nghiêm túc triển khai thực hiện./.

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Công văn số /BCĐ-YT ngày /11/2023 Của Ban Chỉ đạo tỉnh)

“Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”

1. Giải thích từ ngữ

Cộng đồng là những ai?

Cộng đồng cần được hiểu rộng, bao gồm các Bộ ngành, đoàn thể trung ương và địa phương, các đơn vị, doanh nghiệp tư nhân, các khu công nghiệp, các tổ chức cộng đồng, các cộng đồng đích: công nhân lao động, học sinh sinh viên, đặc biệt là các nhóm có hành vi nguy dễ lây nhiễm HIV: Nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới nữ, người nghiện chích ma túy, mại dâm, bạn tình của các nhóm trên.

Tại sao cần phải sáng tạo trong phòng, chống HIV/AIDS?

Sau 30 năm phòng, chống HIV/AIDS, có rất nhiều sáng kiến hay, mô hình hiệu quả đã được áp dụng trong truyền thông, giáo dục thay đổi hành vi, trong tiếp cận dịch vụ từ dự phòng lây nhiễm HIV, can thiệp giảm hại đến điều trị liên quan đến HIV/AIDS. Tuy nhiên, đến giai đoạn hiện nay, có những thay đổi về các yếu tố dịch tễ HIV/AIDS, nguồn lực phòng chống HIV/AIDS, hệ thống tổ chức cơ quan chuyên trách phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, cùng với sự hiểu biết của người dân về HIV, sự chia sẻ đồng cảm với người nhiễm HIV và các quần thể đích được nâng lên trong sự phát triển chung của toàn xã hội thì công tác phòng, chống HIV/AIDS cũng cần có những cách tiếp cận mới, sáng tạo và phù hợp.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS¹ cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV được phát hiện mới đạt mức dưới 1.000 trường hợp/năm (Hiện nay >10.000 trường hợp/năm).
- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến HIV/AIDS dưới 1,0/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân).
- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con xuống dưới 2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV tại Việt Nam

Theo số liệu 8 tháng đầu năm 2023 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 249.000 người nhiễm HIV, trong đó có khoảng 230.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống². Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,1% năm 2021) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 2,5% năm 2022)³; Việt Nam giữ vững mục tiêu không chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12,1%⁴; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,95% năm 2011, lên 5,1% năm 2015 và 12,5% năm 2022)⁵. Số MSM chiếm khoảng 42,3% trong số người nhiễm HIV được phát hiện 8 tháng đầu năm 2023⁶, chủ yếu ở độ tuổi trẻ từ 16-29 tuổi chiếm 41,7%, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá biệt có tỉnh chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện)⁷.

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 16-29 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,9% năm 2023⁸. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này cho thấy, 88,5% lây qua đường tình dục, đối tượng là nam quan hệ tình dục đồng giới chiếm 76,9%⁹ trong số những ca mới phát hiện trong độ tuổi này.

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam

độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ, và 48,7% đối với nam¹⁰. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chỉ số trên.

3. Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS như phân tích ở trên, Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm đã có những văn bản đề nghị Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đẩy mạnh phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp. Ngành y tế các tỉnh/thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích để cung cấp dịch vụ từ dự phòng đến điều trị và chăm sóc toàn diện.

Đối với các trường đại học, trung học chuyên nghiệp: các hoạt động truyền thông tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các sự kiện truyền thông lớn và các buổi offline với quy mô vừa và nhỏ cần được triển khai thường xuyên hơn, đặc biệt ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch HIV/AIDS cao như: T. Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Đồng Nai, Bình Dương...

Đối với Ngành y tế và Liên đoàn lao động các tỉnh/ thành phố, đặc biệt ở các tỉnh/thành phố tập trung nhiều khu công nghiệp: cần có kế hoạch phối hợp triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS từ các hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ dự phòng và xét nghiệm HIV cho công nhân, lao động nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn cho lực lượng lao động trước tác động của HIV/AIDS. Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn.

Trong những năm qua, các tổ chức cộng đồng (gồm các thành viên thuộc mạng lưới, cộng đồng người nhiễm HIV, người có hành vi nguy cơ cao lây nhiễm HIV đã tự nguyện hợp lực với nhau thành các nhóm) đã tích cực và sáng tạo tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, cung cấp các dịch vụ xét nghiệm không chuyên, cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV, chuyển gửi người có hành vi nguy cơ cao đến cơ sở y tế nhận các dịch vụ HIV/AIDS như làm xét nghiệm khẳng định HIV, điều trị ARV, điều trị methadone, điều trị PREP. Các tổ chức cộng đồng có đã đóng góp phát hiện mới hơn 50% số người nhiễm HIV, giới thiệu phần lớn khách hàng nguy cơ cao tham gia điều trị dự phòng PREP, hỗ trợ chuyển gửi người nhiễm HIV đi điều trị sớm ARV và đặc biệt hỗ trợ tuân thủ điều trị tốt, cầu nối cơ bản giữa nhân viên y tế và bệnh nhân, đóng góp vào việc giảm kỳ thị phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV.

Các cơ sở y tế triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS đều có liên kết với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích. Vai trò của đội ngũ này như cánh tay nối dài của các cơ sở y tế đặc biệt hiệu quả khi dịch HIV/AIDS tại Việt Nam đang tập trung chủ yếu ở các nhóm có hành vi nguy cơ như nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, nghiện chích ma túy và mại dâm./.

Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 theo Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.

² Báo cáo 9 tháng đầu năm về công tác phòng, chống HIV/AIDS của Cục Phòng, chống HIV/AIDS.

³ Báo cáo giám sát trọng điểm các năm: 2004, 2019, 2020.

⁴ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2021.

⁵ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2011, 2015, 2020.

⁶ Báo cáo giám sát phát hiện năm 2020.

⁷ Kết quả giám sát địa phương.

⁸ Kết quả giám sát phát hiện năm 2012, 2019, 2021.

⁹ Kết quả giám sát phát hiện năm 2021

¹⁰ Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021.

¹¹ Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021

Phụ lục 2

KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Công văn số /BCĐ-YT ngày /11/2023 Của Ban Chỉ đạo tỉnh)

1. Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần.
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2023!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

Phụ lục 3

.....
ĐƠN VỊ.....

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số:...../.....

....., ngày.....tháng.....năm 2023

BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

Kính gửi:

- Sở Y tế Hưng Yên;
- Bệnh viện Bệnh nhiệt đới tỉnh.

Thực hiện Công văn số /BCĐ-YT ngày /11/2023 của Ban chỉ đạo phòng chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc về việc triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023; Đơn vị...xin báo cáo kết quả triển khai thực hiện như sau:

I. Quản lý chỉ đạo:

Ban hành Văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS:

- + Có + Không
- Cấp ban hành: - UBND tỉnh/thành phố
- Sở Y tế
- BCĐ huyện/thành phố/thị xã
- Khác:.....

II. Các hoạt động cụ thể

1. Các hoạt động tại tuyến tỉnh

1.1. Tổ chức điều hành quân chúng

- + Điều hành: Có Không
- + (Nếu có) Số người tham dự:.....

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình tỉnh/thành phố			
Phim/ Phóng sự			Số lần phát sóng:
Cổ động, quảng cáo			Số lần phát sóng:

Hình thức	Có	Không	Nếu có
<i>Toạ đàm</i>			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết :
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rol			Số cụm pano : Số khẩu hiệu, băng roll:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng : Bản tin HIV:
Khác (ghi rõ):			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Tiếp cận với cá nhân, nhóm			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:
Khác (ghi rõ)			

1.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

1.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

2. Các hoạt động tại tuyến huyện

2.1. Tổ chức diễu hành quần chúng

+ Số huyện/thị có diễu hành:

+ Số người tham dự:.....

2.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình huyện			
<i>Phim/ Phóng sự</i>			Số lần phát sóng:.....
<i>Cổ động, quảng cáo</i>			Số lần phát sóng:
<i>Toạ đàm</i>			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết:
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano: Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng :
Khác (ghi rõ):			

2.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khoẻ với với cá nhân/ nhóm			Số lần:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

2.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có:

+ Không:

+ Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

2.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

3. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

3.1. Tổ chức diễu hành quần chúng

+ Tổng số cuộc diễu hành tại xã phường:

+ Tổng số người tham dự: người

3.2. Các hoạt động khác:

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

2. Khó khăn

IV. Đề xuất, khuyến nghị

Nơi gửi:

- Như trên;
- Lưu VT.

GIÁM ĐỐC